

Les xifres de l'atur del 2012 ofereixen l'esgarrifosa xifra de gairebé sis milions d'aturats. Aquest número equival a la quantitat de persones amb qui es podria omplir una ciutat com Barcelona o a gairebé la població mateixa de tot Catalunya. L'estadística de l'enquesta de població activa (EPA) amenaçava de fer pujar l'atur fins als 6,2 milions de desocupats, segons el pronòstic que van fer els experts.

Finalment, la xifra ha estat inferior a l'esperada com a conseqüència del descens de la població activa. La caiguda del volum de persones que diuen que busquen feina s'ha reduït per la quantitat d'espanyols que han marxat a treballar a l'estranger i per la d'immigrants que han decidit tornar al seu país d'ori-

Llarg termini

OLGA
Grau

A Espanya fa molt fred

gen davant la impossibilitat de continuar treballant a Espanya.

Les xifres de l'atur amaguen molts drames individuals. Com ara l'1,8 milions de llars on no treballa cap membre de la unitat familiar. O com el de joves que viuen en comunitats autònomes com són Ceuta i Melilla en les quals l'atur juvenil supera el 70% o el 80%. O com el de dones que han patit l'atur en més proporció que els seus companys masculins pel fet de ser dones. O com el de persones de més de 55 anys que miren al futur sense esperança després d'haver perdut una feina en la qual es pensaven que podrien arribar a l'edat de jubilació.

La situació dramàtica que viu l'economia i el mercat laboral ha dividit la societat en dues castes. La dels que mantenen una feina i la

Els sous que s'ofereixen poden arribar a ser un 40% més baixos que els d'abans de la crisi

dels que han passat a engrossir les llistes de l'atur, viuen del subsidi de desocupació i corren el perill d'acabar subsistint amb les ajudes i la beneficència. Els aturats són, a més, els que lidien més de prop amb la nova Espanya. La que ha optat per la devaluació interna, davant la impossibilitat de fer abaixar els tipus d'interès, per guanyar competitivitat empresarial.

Encara que les estadístiques assenyalen que el poder adquisitiu dels sous ha caigut al voltant del 6%

en aquests últims tres anys, la realitat que es troben els aturats quan opten a algunes de les escasses ofertes que sorgeixen al mercat laboral és molt diferent. Un consultor de recursos humans explicava la setmana passada que, al marge del salari mínim interprofessional, els sous que s'ofereixen per a moltes posicions en empreses poden arribar a ser fins a un 30% i un 40% inferiors als d'abans de la crisi. Aquest expert resumia el que passa amb aquestes paraules: «A fora fa molt fred». Es referia al mercat de treball. L'Espanya més pobra en la qual els sous no serveixen per arribar a final de mes. El que passa és que els nostres polítics o no ho han vist o, simplement, tant els fa.

@olgagrau13

APREST DOMINICAL

JOSEP-MARIA
Ureta

El principi que tot el que es pot comptar es pot millorar és el reconeixement de la importància que l'estadística té en el progrés

Quatre elefants en un 600

Idescat i la Societat d'Estadística impulsen l'any internacional del sector

Als anys 20 del segle passat, el matemàtic **Ronald Fisher** va afegir te a una tassa de llet i la va oferir a la botànica **Muriel Bristol** en presència del seu promès **William Roach**, bioquímic. Miss **Bristol** va rebutjar la beguda amb cortesia indicant que s'estimava més afegir llet al te. ¿I què més dona?, va suggerir **Fisher**. La senyora **Bristol** amb el suport del senyor **Roach** va assegurar que era capaç de distingir en quin ordre s'havia fet la barreja. En van fer la prova –un test a cegues de l'època– amb vuit tasses, quatre de te amb llet i quatre de llet amb te.

És així com explica la tradició –no la història– que va començar la ciència estadística, en homenatge a un dels seus precursors, **Ronald Fisher**. El seu esperit de precisió el va portar a calcular quantes tasses serien necessàries per tenir un resultat fiable i, sobretot, si l'ordre en què es disposaven les tasses per a la degustació era prou aleatori per assegurar fer correctament la distinció. Passar, en definitiva, del que és possible al que és probable. Per ser exactes –terme idoni, encara que arriscat, per a l'ocasió–, entre els referents històrics de la ciència estadística hi ha **Andréi Kolmogórov**, que el segle passat va definir l'axiomàtica de la teoria de la probabilitat i la inferència estadística. A Catalunya, el pioner va ser l'enginyer **Joaquim Torrens-Ibern**, mort el 2009.

¿Quants participants va tenir la manifestació de l'Onze de Setembre passat? **Llorenç Badiella** (UAB) ho planteja a partir del vell acudit de quants elefants caben en un 600 (avui seria un Smart). Es pot ser capcós i dir que quatre, dos al davant i dos al darrere, o seguir l'estela de **Fisher** i buscar mètodes de comp-

►► Vista elevada de la concentració de manifestants l'11 de setembre passat a Barcelona.

taglomeracions de persones. **Badiella** ho ha fet a partir de la densitat, comprovable, d'un vagó de metro i després traslladant aquesta unitat a fotos aèries. I com que els estadístics estan al dia, aquella concentració de finals d'estiu també podria mesurar-se per la densitat de connexions a internet detectades a la zona de la manifestació.

Aquest exemple és un dels molts que es poden trobar al bloc <http://e2013.wordpress.com/> que coordina l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) amb motiu de la celebració el 2013 (12 mesos, per precisar) de l'Any Internacional de l'Estadística. El director de l'Idescat, **Frederic Udina**, preveu dedicar aquest bloc, de fà-

►► Laboratori d'anàlisi de sang de l'hospital Trias i Pujol de Badalona.

cil accés i comprensió (es nota l'experiència divulgativa de l'Institut), a diferents temes.

L'altre pilar de l'any internacional que promou la UNESCO és la Societat Catalana d'Estadística (SCE). Impulsada per matemàtics, avui la integren també economistes, enginyers, psicòlegs i metges. La presidenta de la SCE, **Lupe Gómez Melis**, catedràtica d'Estadística de la UPC, explica el caràcter multidisciplinari d'aquesta especialitat per «la necessitat de compartir el llenguatge metodològic».

A part de la facilitat amb què els estadístics introdueixen les seves propostes (un te, un vagó de metro...), la transcendència d'aquesta disciplina a totes les activitats

La investigació sobre la sida deu part dels seus avanços a l'anàlisi de dades

humanes és evident. Un bon exemple l'aporta **Gómez Melis** en la lluita contra la sida. Al ser una pandèmia recent, ha estat el protocol estadístic el que ha permès entendre per què uns pacients han desenvolupat la síndrome i uns altres no, o per què un mateix fàrmac ha tingut diferent efectivitat. Sense un bon seguiment estadístic, interconnectat amb tot el món, la ciència mèdica hauria avançat més a poc a poc.

El mateix dia que Espanya va conèixer el seu altíssim índex d'atur segons l'enquesta de població activa, una altra dada per governar: **Gómez Melis** explicava que en «la professió d'estadística a penes hi ha atur», donada la demanda de tots els sectors.

Avantatges de triar si es pren el te sol o amb llet. ≡

Vegeu el vídeo d'aquesta informació amb el mòbil o a e-periodico.cat

